

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Cuestións de Historia da Lingua Española		Código	613G01043
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Profesorado	Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Ampliación do estudo histórico da lingua española.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Coñecer a formación e desenvolvemento da lingua española e dos seus diferentes períodos, con especial atención ás características principais de cada un deles	A3	B1	C1
	A5	B2	C3
	A9	B3	C6
	A10	B5	C7
	A11	B6	C8
	A13	B7	
	A15	B8	
	A18	B10	
	A19		
	A20		
	A21		
	A22		
	A23		

Contidos	
Temas	Subtemas
Fonética e fonoloxía diacrónica: obxecto e método	1.1. A evolución do sistema latino ao castelán medieval 1.2. A evolución do sistema fonolóxico do castelán medieval aos nosos días
Morfosintaxe diacrónica: obxecto e método	2.1. Do paradigma latino ao español. Cambios na forma e na función das clases de palabras 2.2. Do paradigma latino ao español. Cambios na estrutura sintáctica.
Lexicografía diacrónica: obxecto e método	3.1. O estudo etimolóxico do léxico 3.2. O estudo histórico do léxico

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	0	22	22
Lecturas	A3 A10 A11 A13 A18 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B7 B8 C6 C7 C8	0	23	23
Eventos científicos e/ou divulgativos	A3 A11 A18 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B7 C7 C8	0	5	5
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B8 B10 C7 C8	16	0	16
Actividades iniciais	A3 A13 A18 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C6 C7 C8	1.5	0	1.5

Portafolios do alumno	A5 A9 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	16	24	40
Proba mixta	A3 A5 A9 A10 A11 A13 A15 B5 B6 B7 B10 C1	2	0	2
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	
Lecturas	
Eventos científicos e/ou divulgativos	
Sesión maxistral	
Actividades iniciais	
Portafolios do alumno	
Proba mixta	

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais Sesión maxistral Eventos científicos e/ou divulgativos Proba mixta Lecturas Traballos tutelados	A totalidade das actividades deseñadas son susceptibles de requirir atención personalizada por parte do profesor, especialmente naqueles apartados que deben realizarse fora da aula; para isto, o alumnado debe acudir ás sesións de tutoría no horario oportunamente establecido.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A5 A9 A10 A11 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C3 C6 C7 C8	Valoraranse as distintas actividades realizadas polo alumno ao longo do curso, que deberá entregar durante a proba mixta. Haberá de valorarse, ademais da calidade do traballo, o rigor na presentación, a probiade científica e a presentación.	10
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B3 B5 B6 B8 B10 C7 C8	Valorarase a asistencia e participación activa nas aulas, así como a realización dalgún traballo menor.	15
Proba mixta	A3 A5 A9 A10 A11 A13 A15 B5 B6 B7 B10 C1	Realizarase unha proba mixta de carácter teórico-práctico na que se avaliarán os coñecementos adquiridos polo alumno e a súa capacidade para expoñelos.	50
Traballos tutelados	A3 A5 A9 A10 A11 A15 A18 A19 A20 A21 A22 A23 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B10 C1 C3 C6 C7 C8	Ao longo do período docente o alumno haberá de realizar un traballo tutelado, que se valorará tomando en consideración, de xeito especial, o rigor na súa realización, a probiade científica e a correcta expresión e presentación.	25

Observacións avaliación

Ha de terse en conta que a porcentaxe de 15% correspondente á sesión maxistral engloba, en realidade, a valoración da asistencia e participación activa do alumno tanto nas sesións maxistras como nas restantes actividades presenciais na aula, así como nos eventos científicos que se programen. Os diversos traballos e probas deben ofrecer un axeitado nivel de corrección lingüística, tanto no plano da ortografía coma no da redacción (utilización dun rexistro formal, claridade expositiva, emprego correcto da puntuación...). Cualificarase con No presentado aos alumnos que non realicen a proba mixta ou o traballo tutelado ou que non hayan presentado o 50% dos traballos que deben realicen na aula. Arbitraranse medidas para atender e avaliar os alumnos con dispensa académica recoñecida. Na convocatoria de xullo realizarase unha proba mixta e o alumno deberá de completar aqueles outros apartados (traballo tutelado, portafolios, etc.) en que non tivese alcanzado previamente o nivel requirido.

Fontes de información

Bibliografía básica	ARIZA, M., Manual de fonología histórica del español, Madrid, Síntesis, 1989. CANO AGUILAR, R., El español a través de los tiempos, Madrid, Arco/Libros, 1988. CANO AGUILAR, R., coord., Historia de la Lengua Española, Barcelona, Ariel, 2004. COROMINAS, J. y J. A. PASCUAL, Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, Madrid, Gredos, 1980-1991. FRADEJAS RUEDA, J. M., Fonología histórica del español, Madrid, Visor, 1997. LAPESA, R.: Historia de la lengua española, Madrid, Gredos, 1998. LLOYD, P. M., Del latín al español, Madrid, Gredos, 1993. LÓPEZ MORALES, H., La aventura del español en América, Madrid, Espasa-Calpe, 1998. MENÉNDEZ PIDAL, R., Gramática histórica española, Madrid, Espasa-Calpe, 1941. MENÉNDEZ PIDAL, R., Historia de la lengua española, Madrid, Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española, 2005. PENNY, R., Gramática Histórica del español, Barcelona, Ariel, 1993.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua Española 1/613G01001
Lingua Española 2/613G01013
Fonética e Fonoloxía do Español/613G01020
Historia do Español/613G01025

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías